

Sporządzone w 2020
PREZYDENT MIASTA
KOŁOBRZEG

BAK.17.11.3.2020.Ka

21 LIP. 2020

21 LIP. 2020

Zaproszenie
ZASTĘPCA PREZYDENTA
ds. gospodarczych

Kołobrzeg, 20 lipca 2020 r.

Ewa Pięchata
Ewa Pięchata

SPRAWOZDANIE z pozaplanowej kontroli przeprowadzonej w Miejskim Zakładzie Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska Spółka z o.o.

Jednostka kontrolowana: Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. 6 Dywizji Piechoty 60, 78-100 Kołobrzeg (w skrócie Spółka).

Temat kontroli: Sporządzenie informacji dla Prezydenta Miasta w zakresie działań podjętych przez Spółkę wynikających z art. 14 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1592 z późn. zm.), wiążących się z uzyskaniem zmiany decyzji zezwalających na zbieranie i przetwarzanie odpadów.

Kontrolę przeprowadził: Sławomir Dassow – Kierownik Biura Audytu i Kontroli, na podstawie upoważnienia Nr BPM.0052.53.2020.VI z dnia 5 marca 2020 r. wydanego przez Prezydenta Miasta Kołobrzeg.

Termin przeprowadzania czynności kontrolnych. Czynności kontrole przeprowadzono w dniach 5 – 13 marca oraz 15 i 16 czerwca br. Ogółem czynności kontrolne trwały 9 dni roboczych.

Okres objęty kontrolą: Czynnościami sprawdzającymi objęto dokumentację związaną z przedmiotowym zakresem kontroli, tj. z lat 2019-2020.

Kontrolę przeprowadzono w trybie i na zasadach określonych w § 14 Załącznika Nr 1 do Zarządzenia Wewnętrznego Nr 54/18 Prezydenta Miasta Kołobrzeg z dnia 09 lipca 2018 roku, w sprawie regulaminu przeprowadzania kontroli w jednostkach podległych i nadzorowanych przez Prezydenta Miasta, w Urzędzie Miasta Kołobrzeg oraz w spółkach kapitałowych, w których Gmina Miasto Kołobrzeg posiada udziały lub akcje.

I. USTALENIA OGÓLNOORGANIZACYJNE.

1. Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska jest Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością (zwany dalej Spółką), której jedynym wspólnikiem jest Gmina Miasto Kołobrzeg.
2. Aktualnie funkcję Prezesa Spółki pełni pan Zenon Malinowski, powołany na to stanowisko 21 czerwca 2011 roku.
3. Kwestie związane z zezwoleniami na zbieranie odpadów i zezwoleniami na przetwarzanie odpadów reguluje DZIAŁ IV, Rozdział 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 701 z późn. zm.).

4. Na chwilę obecną Spółka w zakresie prowadzonej działalności związanej ze zbieraniem i przetwarzaniem odpadów posiada następujące ważne decyzje administracyjne:

4.1. Decyzja Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z 29 września 2015 roku - pozwolenie na wytwarzanie odpadów z uwzględnieniem wymagań przewidzianych dla zezwolenia na przetwarzanie odpadów w związku z eksploatacją instalacji mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, zlokalizowanych w Korzyścienku (działka nr 314/11 obręb Korzystno), ze zmianą z dnia 24 lutego 2017 r. Zezwolenie obowiązuje na okres 10 lat o dacie jej wydania, czyli do 29 września 2025 r.

4.2. Decyzja Starosty Kołobrzeskiego z dnia 21 stycznia 2016 roku zezwalająca na zbieranie i przetwarzanie odpadów. Decyzja zmieniona 15 grudnia 2017 roku. Zezwolenie obowiązuje do 23 stycznia 2026 roku.

5. Mając na uwadze to, że Spółka uzyskała zezwolenia przed dniem 05 września 2019 roku, to zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1592 z późn. zm.), zobowiązana była w terminie do 5 marca 2020 roku złożyć wniosek o zmiany posiadanych zezwoleń określonych ww. decyzjami. Szczegółowe zasady składania wniosku o zmianę decyzji oraz zakres danych w nim wykazywanych określa art. 14 ww. ustawy.

6. W ramach niniejszej kontroli przeanalizowano dokumentację związaną z ubieganiem się Spółki o zmianę zezwoleń, jak również dokumentację związaną z ewidencją odpadów. Przeprowadzono oględziny miejsc, w których zbierane są odpady. Prezes Spółki składał w przedmiocie kontroli wyjaśnienia.

7. Szczegółowe ustalenia kontrolującego stanowią akta bieżące kontroli, strony nr 1-219.

II. WNIOSKI KOŃCOWE.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1592 z późn. zm.), posiadacz odpadów, który przed dniem wejścia w życie tej ustawy (5 września 2018 roku) uzyskał zezwolenie na zbieranie odpadów, zezwolenie na przetwarzanie odpadów, zezwolenie na zbieranie i przetwarzanie odpadów albo pozwolenie na wytwarzanie odpadów uwzględniające zbieranie lub przetwarzanie odpadów, jest obowiązany, w terminie do dnia 5 marca 2020 r., złożyć wniosek o zmianę posiadanej decyzji. Obowiązek, o którym mowa wyżej dotyczy również Spółki. Ustalono, że Spółka złożyła wnioski w wymaganym terminie. Na dzień zakończenia niniejszych czynności kontrolnych postępowanie administracyjne w tym zakresie nie zostało jeszcze zakończone.

Czynności kontrolne wykazały, że Spółka zadanie związane ze złożeniem wniosku o zmianę decyzji zleciła podmiotowi zewnętrznemu. Wykonawca zobowiązany był przygotować

komplet dokumentacji, złożyć ją w terminie do Urzędu Marszałkowskiego i brać udział w procedurach administracyjnych dla pozyskania decyzji. Wykonawca działa na podstawie pełnomocnictwa wydanego przez Prezesa Spółki. Jednym z dokumentów wymaganych do wniosków o zmianę zezwoleń były operaty przeciwpożarowe. W tym zakresie Spółka również zleciła podmiotowi zewnętrznemu opracowanie tego dokumentu. Ustalono, że operaty zostały sporządzone i uzgodnione z Komendantem Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kołobrzegu.

Czynności kontrolne wykazały, że Spółka za pośrednictwem pełnomocnika, w wymaganych ustawą terminach złożyła stosowne wnioski o zmiany zezwoleń. Analizując tę dokumentację kontrolujący wnosił uwagi, które wymagały złożenia przez Prezesa Spółki stosownych wyjaśnień. W ocenie kontrolującego istnieją uchybienia, które mogą mieć wpływ na kompletność dokumentacji i będą prawdopodobnie wymagały złożenia na etapie postępowania administracyjnego wyjaśnień, uzupełnienia dokumentów¹. Poniżej przedstawia się najistotniejsze uwagi w tym zakresie:

- 1) Ww. ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw nakłada na Spółkę obowiązek złożenia wniosku wraz z wymaganymi załącznikami, w tym oświadczeniami, zaświadczeniami. Zgodnie z art. 14 ust. 2 pkt 4 ustawy zarówno sama Spółka, jak i członkowie zarządu, prokurenci, członkowie Rady Nadzorczej składają wymagane ustawą oświadczenia. Oświadczenia te zostały złożone, niemniej w jednym przypadku mają w ocenie kontrolującego błędną podstawę prawną. Dotyczy to oświadczenia, o którym mowa w art. 14 ust. 2 pkt 4 ww. ustawy. Osoby zobowiązane złożyły takie oświadczenie z powołaniem się na podstawę prawną art. 42 ust. 3a pkt 4 ustawy o odpadach, a powinno być art. 14 ust. 2 pkt 4 ww. ustawy o zmianie ustawy (...).

Do powyższego wyjaśnienie złożył Prezes Spółki wskazując, że „*Mając na uwadze stanowisko radcy prawnego Spółki (...) co do podstawy prawnej w oświadczeniach, art. 14 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw, to jest przepis zmieniający właśnie art. 42 ust. 3a pkt 4 ustawy o odpadach i to ten przepis stanowi podstawę prawną do zapytania o karalność*”. Kontrolujący nie podziela tego stanowiska. Faktem jest, że ustawa z 20 lipca 2018 roku wskazując w art. 14 ust. 2 na wymagane załączniki do wniosku, w kontekście zaświadczeń i oświadczeń odnosi się do art. 42 ust 3a ustawy o odpadach, niemniej dotyczy to zaświadczenia o którym mowa w art. 14 ust. 2 pkt 2 i oświadczenia wynikającego z art. 14 ust. 2 pkt 3, natomiast oświadczenie składane w oparciu o art. 14 ust. 2 pkt 4 składane jest o treści wynikającej z ustawy

¹ Z informacji uzyskanych od Spółki, na dzień 10 czerwca br. postępowanie jest w toku. W okresie panującej w kraju sytuacji związanej z w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, Urząd Marszałkowski w Szczecinie nie występował do Spółki w przedmiotowej sprawie z zapytaniami, uwagami itp.

zmieniającej (ustawa z 20 lipca 2018 roku), a nie ustawy o odpadach. Należy zwrócić uwagę na treść oświadczenia, która nieznacznie się różni. Mianowicie:

- a) oświadczenie składane na podstawie ustawy zmieniającej brzmi: „(...) *nie wydano, na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1, ostatecznej decyzji (...)*”;
 - b) oświadczenie składane na podstawie ustawy o odpadach brzmi „(...) w ostatnich 10 latach nie wydano ostatecznej decyzji (...)”.
- 2) W treści jednego z oświadczeń składanych na podstawie art. 14 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 20 lipca 2020 r. nieznacznie zmieniono jego treść, co jednak w ocenie kontrolującego istotnie wpływa na zakres składanego oświadczenia. Mianowicie osoby zobowiązane złożyły oświadczenie o treści: „(...) *oświadczam, że wobec mnie (...) nie wydano (...) ostatecznej decyzji o cofnięciu zezwolenia na (...) uwzględniającego zbieranie i przetwarzanie odpadów i nie wymierzono co najmniej trzykrotnie administracyjnej kary pieniężnej, o której mowa w art. 194 tej ustawy, w wysokości przekraczającej łącznie kwotę 150 000 zł*”, a powinno być: „(...) *oświadczam, że wobec mnie (...) nie wydano (...) ostatecznej decyzji o cofnięciu zezwolenia na (...) uwzględniającego zbieranie i przetwarzanie odpadów lub nie wymierzono co najmniej trzykrotnie administracyjnej kary pieniężnej, o której mowa w art. 194 tej ustawy, w wysokości przekraczającej łącznie kwotę 150 000 zł*”.

Jak wynika z powyższego kluczowe jest użycie spójnika w oświadczeniu. Spółka użyła spójnika łącznego „i”, natomiast w treści wynikającej z ustawy stosować należało spójnik rozłączny „lub”. Powyższe ma kluczowe w ocenie kontrolującego znaczenie i wymagało będzie skorygowania na etapie prowadzonego postępowania administracyjnego.

- 3) Do wniosku o zmianę zezwolenia Spółka zobowiązana była dołączyć zgodnie z art. 14 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku, „*decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, o której mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 i 1566 oraz z 2018 r. poz. 1496 i 1544), w przypadku gdy dla terenu, którego wniosek dotyczy, nie został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, chyba że uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu nie jest wymagane*”. Przy wniosku z zmianę zezwolenia wydanego przez Starostę Kołobrzeskiego, wniosek dotyczył między innymi instalacji, obiektów usytuowanych na działkach nr: 16/2, 16/3, 17, 18, 19/1, 19/2, 21/1, 21/2, obręb 16 w Kołobrzegu. W zakresie tych działek obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Stosowne potwierdzenie wydała pisemnie Naczelnik Wydziału UA Urzędu Miasta Kołobrzeg – pismo z 20 grudnia 2019 r. niemniej poświadczenie to nie obejmuje działki nr 16/2, a tym samym jest niekompletne i wymagało będzie uzupełnienia.

Do powyższego wyjaśnienie złożył Prezes Spółki wskazując, że „*błąd w numerze działki wynika z oczywistej omyłki pisarskiej, która zostanie poprawiona na etapie przeprowadzanego postępowania administracyjnego*”.

W kontekście uzyskania zgody na zmianę ww. zezwoleń ważnym czynnikiem jest uzyskanie postanowienia:

- 1) Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w przedmiocie spełniania wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska. Postanowienie wydawane jest po kontroli WIOŚ instalacji, obiektu budowlanego lub jego części lub miejsc magazynowania odpadów, w których ma być prowadzone przetwarzanie odpadów lub zbieranie odpadów – art. 41a ust. 1 ustawy o odpadach;
- 2) Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w przedmiocie spełnienia wymagań określonych w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz w zakresie zgodności z warunkami ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w operacie przeciwpożarowym, o którym mowa w art. 42 ust. 4b pkt 1, oraz w postanowieniu, o którym mowa w art. 42 ust. 4c – art. 41a ust. 1a ustawy o odpadach.

W przedmiocie uzyskania zgody na zmianę zezwoleń istotne jest to, że w przypadku gdy ww. organy wydadzą postanowienia negatywnie opiniujące spełnianie ww. wymogów, właściwy organ (Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego) odmawia wydania zezwolenia. Spółka w ostatnich latach, co najmniej kilkakrotnie była poddawana kontroli, w tym kontroli, które przedmiotowo obejmowały swoim zakresem działalność mającą wpływ na zezwolenia. Wnioski, uwagi, nieprawidłowości, jakie wykazywali kontrolujący mogą być istotne przy obecnym ubieganiu się przez Spółkę o zmianę zezwoleń, a w szczególności w kontekście kontroli, jakie czekają Spółkę przed zmianą zezwoleń. Część uchybień, nieprawidłowości, jakie wносиły podmioty kontrolujące Spółkę zostały zweryfikowane również podczas obecnej kontroli, w tym kwestie dotyczące prowadzenia ewidencji odpadów, czy też zbieranie, przetwarzanie, wytwarzanie odpadów zgodnie z posiadanymi przez Spółkę zezwoleniami. Kontrolujący nie wnosi uwag do samej ewidencji odpadów, natomiast wniesiono uwagi związane ze zbieraniem odpadów. Dotyczy to przypadków magazynowania odpadów w sposób niezgodny z warunkami określonymi w zezwoleniu. Dotyczy to następujących przypadków:

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Sposób magazynowania odpadu wynikający z zezwolenia	Ilość zebranych odpadów w 2019 r. [wg. ewidencji]	Ustalenia dokonane podczas oględzin

Odpady zbierane na terenie RIPOK w Korzyścienku					
1	20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	Magazynowanie w pojemnikach i/lub luzem, w wyznaczonych miejscach na terenie Zakładu, pod zadaszeniem, na podłożu utwardzonym	7,397	Na terenie PSZOK znajduje się pojemnik na baterie - jest to kosz metalowy. <u>Nie znajduje się on pod zadaszeniem.</u> Jest to zwykły pojemnik z opisem "baterie"
2	20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (1)	Magazynowanie w szczelnych pojemnikach i/lub luzem, w wyznaczonych miejscach na terenie zakładu, pod zadaszeniem, na podłożu utwardzonym	109,634	Tego typu odpady zbierane są w kontenerze, ale nie tylko - bardzo duża ilość odpadów typu lodówki, pralki, telewizory gromadzone są bezpośrednio na utwardzonym podłożu). <u>Odpady te nie są magazynowane pod zadaszeniem.</u> Odpady które magazynowane są bezpośrednio na podłożu - <u>nie są oznakowane kodem ani nazwą odpadu.</u>
3	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	Magazynowanie luzem i/lub w pojemnikach, w wyznaczonych miejscach na terenie zakładu, pod zadaszeniem, na podłożu utwardzonym,	16,993	
Odpady zbierane na terenie Spółki - ul. 6 Dywizji Piechoty 60					
4	15 01 07	Opakowania ze szkła	Magazynowanie w kontenerach i/lub pojemnikach, w wyznaczonych miejscach na terenie zakładu	0,6	Na terenie PSZOK stoi kontener przeznaczony na szkło, <u>niemniej obok pojemnika, luzem na ziemi znajduje się znaczna ilość szkła</u>
5	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, i remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	Magazynowanie luzem i/lub w kontenerach i/lub pojemnikach, w wyznaczonych miejscach na terenie zakładu	3,8	Odpady te magazynowane są na odrębnym placu w głębi Zakładu. Uwagą wniesioną podczas ogłędzin było to, że składowisko to <u>nie było oznakowane.</u>

6	20 01 21	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	Magazynowanie luzem i/lub w kontenerach i/lub pojemnikach, w wyznaczonych miejscach na terenie Zakładu, pod zadaszeniem, na podłożu utwardzonym, w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym.	0,08	Tego typu odpady zbierane są w pojemniku, ale nie tylko. <u>Lampy znajdowały się również w papierowym kartonie położonym bezpośrednio na ziemi. Odpady te nie są magazynowane pod zadaszeniem.</u>
7	20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (1)	Magazynowanie luzem i/lub w kontenerach i/lub pojemnikach, w wyznaczonych miejscach na terenie Zakładu, pod zadaszeniem, na podłożu utwardzonym, w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym.	8,48	Tego typu odpady zbierane są w kontenerze. Odpady te nie są magazynowane pod zadaszeniem.

Do poszczególnych uwag wniesionych podczas oględzin Spółka się ustosunkowała i większość z nich została usunięta. Spółka musi mieć na uwadze to, że w stosunku do wszystkich odpadów jakie są zbierane, przetwarzane czy wytwarzane na terenie Spółki muszą być przestrzegane warunki wynikające z zezwoleń. Każde uchybienie, nieprawidłowość w tym zakresie naraża Spółkę na konsekwencje zarówno w postaci kar pieniężnych (takowe były nakładane), czy nawet tak daleko idące konsekwencje, jak cofnięcie zezwolenia.

W kontekście ubiegania się przez Spółkę o zmianę zezwoleń bardzo ważną rolę odgrywać będzie stan instalacji zlokalizowanych na terenie Spółki. Urząd Marszałkowski przeprowadził w 2017 roku kontrolę, podczas której sprawdzono między innymi instalacje zlokalizowane na terenie Spółki, w Kołobrzegu, w Korzyścienku przy ul. Wspólnej. W trakcie kontroli dokonano oględzin instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP), kompostowni selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów, które posiadają status regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) oraz placu magazynowego. Podczas kontroli nie stwierdzono naruszeń obowiązujących przepisów prawa, niemniej zawarto następujący wniosek: *„Powyższe stanowi realne zagrożenie wywiązania się przez gminy z terenów, których selektywnie odbierane lub zbierane są odpady komunalne trafiają do instalacji sortowni w Korzyścienku, z obowiązku osiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła” (...). Dodatkowo budzi to obawy czy instalacja MBP w m. Korzyścienko stosując aktualne rozwiązania technologiczne*

procesu mechanicznego przetwarzania odpadów komunalnych w pełni sprostą spełnieniu funkcji RIPOK określonej obowiązującymi przepisami prawa. Zasadnym jest natychmiastowe podjęcie przez kontrolowanego działań celem usprawnienia technologii mechanicznego przetwarzania odpadów komunalnych i przekazywanie na bieżąco organowi kontroli informacji w powyższym zakresie". Odnośnie powyższego kontrolujący wystąpił do Prezesa Spółki z zapytaniem w zakresie tego, jakie działania podjęła Spółka celem usprawnienia technologii mechanicznego przetwarzania odpadów komunalnych i wyeliminowania ww. zagrożeń? Prezes złożył wyjaśnienia (ich dokładną treść przedstawia się w dalszej części niniejszego sprawozdania), w których wskazał na działania jakie już podjęto z jednoczesnym zastrzeżeniem, że były to działania doraźne, gdyż obecna technologia jest przestarzała i wyeksploatowana. Jednocześnie Prezes podał, że Spółka złożyła wniosek o dofinansowanie modernizacji zakładu² i uzyskano na ten cel dofinansowanie. Wykonana ma być między innymi nowa linia technologiczna sortowania odpadów komunalnych wraz z przebudową infrastruktury towarzyszącej, co jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania systemu gospodarki komunalnej. W ocenie kontrolującego sam fakt, że Spółka otrzymała dofinansowanie i będzie realizowała ww. inwestycję, będzie miało znaczenie w postępowaniu o ubieganie się o zmianę zezwoleń na zbieranie, przetwarzanie, wytwarzanie odpadów. Inwestycja ta będzie miała również znaczenie dla przyszłości Spółki, ponieważ obecne zezwolenia tracą ważność w 2025 r. (zezwolenie wydane przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego) i w 2026 roku (zezwolenie wydane przez Starostę Kołobrzeskiego).

Na tym sprawozdanie zakończono.

Kołobrzeg, dnia 20.07.2020r

Kierownik
Biura Audytu Kontrolnego
Sławomir Dassow
20.07.2020
(data, podpis)

Skomentuj nie rozstrzyga
kier's' niepodst. tryb. z. kontrolny
o ochronie danych osobowych
21.07.2020

Do p. K. K. K.
w BOP
Sławomir Dassow
21.07.2020

² Na dzień zakończenia czynności kontrolnych Spółka otrzymała dofinansowanie i zawarła stosowną umowę.